

Gerundium (gérondif) ve francouzském právním textu, jeho funkce a české ekvivalenty

(PF JU České Budějovice, 2011, 103 stran)

Cílem práce M. Faltové je provést analýzu fungování francouzského gerundia v textech evropského práva a zhodnotit jeho české ekvivalenty (chápané jako překladové respondenty v příslušných evropských dokumentech).

Nejprve na základě odborné literatury charakterizuje slovesný tvar „gérondif“, a to po stránce morfologické, syntaktické a sémantické. Vychází hlavně z publikace O. Halmoyové, jejíž hlediska přejímá a vymezuje se spolu s ní vůči některým „tradičním“ přístupům (u nás např. J. Hendrich a kol.). Rozdíl v pohledu na funkci gerundia se projevuje především na úrovni popisu jeho sémantiky. Práce O. Halmoyové ukazuje, že není zcela adekvátní funkce gerundia vysvětlovat jako analogické vedlejším větám příslovečným. Gerundium má svá vlastní specifika a díky jim i nezastupitelné místo v systému francouzského jazyka. Diplomantka tedy volí výklad Halmoyové, ale tradiční přístupy zcela neodmítá – přiznává jim *raison d'être* zejména pro potřeby didaktické.

Tuto teoretickou část práce M. Faltové hodnotím vesměs pozitivně. Spočívá sice zejména v prezentaci jedné francouzské publikace (O. Halmoy), výklad je však stylizován adekvátním způsobem a místy se objevují diskuse s prameny jinými. Jako poněkud neorganické se mi jeví spojení výkladu o koncepci Z. Stavinochové do jedné kapitoly s koncepcí O. Halmoyové, jedná se přeci jen o naprosto nesouvisející přístupy. Ve výkladu M. Faltové se na více místech objevuje výraz „gerundiální syntagmu“ (např. str. 12)! Terminologicky sporné je rovněž označování slova *tout* termínem „spojovací výraz“ (např. str. 19).

V části praktické pak M. Faltová provedla analýzu českých respondentů francouzského gerundia v textech evropského práva soustředěných v korpusu Corte. K vyhledání okurencí gerundia použila program ParaConc. Vyhledané výskyty (celkem 437 tokenů) pak třídí podle typologie O. Halmoyové a k nim pak uvádí české ekvivalenty. Roztřídění dohledaných výskytů je v pořádku, české ekvivalenty jsou pak tříděny na základě jejich morfosyntaktických vlastností.

K praktické části mám tyto poznámky:

1) Je škoda, že chybí obecné zamyšlení nad specifickou povahou jazyka textů evropského práva. Na jejím pozadí by se pak daly posoudit kvantitativní údaje z korpusu a některé kvalitativní aspekty překladu.

2) Nepochopení překladatelského principu postupu *étouffement/dépouillement* – tento postup se týká především francouzských předložek a jejich respondentů, příklady, které diplomantka uvádí, nejsou tedy ilustrací tohoto postupu. Navíc se pak stane, že typově totožný výskyt je řazen do dvou různých „příhrádek“ – např. respondent *se zřetelem* je řazen do *étouffement/dépouillement* (str. 77), ale respondent *s přihlédnutím* do příhrádky „dějové substantivum“ (str. 83).

3) Absence syntetizující (eventuelně typologické) úvahy provedené na základě výsledků rešerše v paralelním korpusu.

Celkově hodnotím práci jako střízlivou a „bezrizikovou“. Výhodou tohoto přístupu je, že se diplomantka vyvaruje věcných chyb, nevýhodou potom přílišná stručnost v teoretické části a určitá mechaničnost v části praktické.

Přes výhrady, které jsem uvedl, práce vyhovuje požadavkům na diplomové práce kladené a navrhuji ji hodnotit známkou **velmi dobře**.

V Českých Budějovicích dne 16. května 2011.

PhDr. Ondřej Pešek, Ph.D.

